

ÅRSPLAN 2022 / 2023



TRYGT OG KJÆRT,

KJENT OG NÆRT.

VÆR EN VENN – ALLE SKAL MED.

ÅRSPLAN

Alle barnehager er pålagt å lage en årsplan. Årsplan er de ansattes arbeidsredskap gjennom året, og den dokumenterer våre valg og begrunnelser. Den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid ut til foresatte, myndighetsnivåene og andre interesserte.

Årsplanen skal vise hvordan barnehagen bruker rammeplan i hverdagen med barna, hvordan vi jobber med omsorg, lek, danning og læring. Her skal også progresjon tydeliggjøres. Det skal synliggjøres hvordan barns og foreldres medvirkning tas hensyn til, og hvordan vi evaluerer vårt arbeid. Tilvenning av nye barn, ny avdeling og overgang til skole skal også synliggjøres. Barnehagens arbeid med det psykososiale miljøet har et eget avsnitt.

De ansatte skal være delaktige i utformingen av årsplan før den fastsettes av samarbeidsutvalget.

I årsplan tar vi alltid utgangspunkt i årets syklus og det som er typisk for vårt nærmiljø. Det er likt for alle avdelinger. Slik får vi en naturlig progresjon i barnas opplevelser og utbytte. Et år eldre og du gjør ting litt annerledes enn året før. Samtidig har hver avdeling sine tema de jobber med gjennom året.

VÅR VISJON

Trygt og kjært, kjent og nært.
Alle skal med.

Vår visjon er formulert utfra vårt ønske om;

- Å være stabile voksne som gir en forutsigbar hverdag
- Å vise romslighet og raushet
- At barn og voksne skal være trygge på at det er trygt her
- At alle føler tilhørighet på tvers av alder og kjønn (barn – barn, barn – voksen, voksen – barn og voksen – voksen)
- Å skape en gryende forkjærlighet til nærområde og naturen.

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarn og barnegrupper. Vårt ønske er å jobbe mye i smågrupper med 3-6 barn, både avdelingsvis og på tvers. Små grupper er gull verdt for både små og store. Det gir en kontakt og følelse av tilhørighet som er vanskelig å oppnå i store grupper. Forskning viser også at arbeid i smågrupper er den arbeidsmetoden som gir størst læringsutbytte for små og store. Siden covid-19 sitt inntog har dette vært vanskelig å gjennomføre. Vi anser nå pandemien som ferdig og starter opp med å arbeide mer i grupper igjen.



Videre skal vi i samarbeid og forståelse med foreldre ivareta barnas behov for **omsorg** og **lek**, fremme **læring** og **danning** som grunnlag for allsidig utvikling.

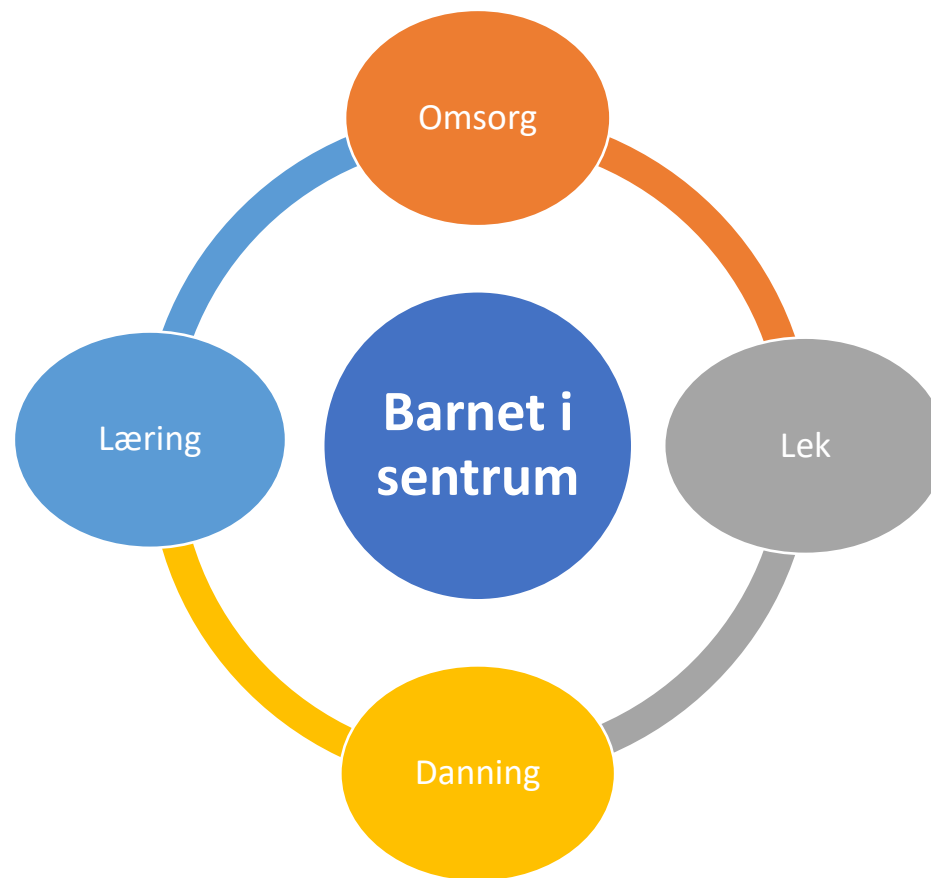
OMSORG – nesten like viktig som mat og drikke er det å bli anerkjent for den du er, og det å ha et fang å sitte på i ny og ne.

Se meg, hør meg, forstå meg.

LEK – det er gjennom leken erfaring bygges og vennskap knyttes. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

LÆRING – opplevelsen står i sentrum, så kommer det å undre seg sammen og finne svar. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

DANNING – dette er summen av de erfaringer og verdier vi legger i hverdagen, og som gjør at barna utvikler en selvstendig handlingskompetanse.



BARNES RETT TIL MEDVIRKNING

Alle barn har rett til medvirkning, uansett alder, funksjonsnivå, kjønn, sosial, etnisk og kulturell bakgrunn. Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen. (FN's Barnekonvensjon)

I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal «til barnets beste» være et grunnleggende hensyn.



BARNES RETT TIL MEDVIRKNING

- Medvirkning tilpasset alder og forutsetning

- Mulighet for aktiv deltakelse uavhengig av uttrykksform.

VOKSENROLLEN

- Være lyttende, ha god kommunikasjon og se hele barnet
- Anerkjenne ulike følelser å se muligheter.

- Gi konstruktive tilbakemeldinger
- God dialog med foreldrene

METODER

- Barnesamtaler hvor vi stiller åpne spørsmål

- Bruke små grupper

- Ha dager med mulighet for valg av aktiviteter

- Observange voksne som fanger opp barnas interesser.

PSYKOSOSIALT MILJØ

Fra 1.januar 2021 ble det vedtatt en endring i barnehageloven som sier at alle barnehager skal ha en plan for et godt psykososialt miljø i barnehagen. Psykososialt miljø handler om hvordan vi har det sammen med hverandre.

Endring i loven kom som følge av at forskning og undersøkelser gjennom en årrekke har vist at 8 -12 % av barn i barnehagen blir jevnlig utestengt fra lek eller utsatt for ulike former for krenkelser. I Åmot har vi utarbeidet en felles plan for psykososialt miljø i barnehagen. Planen finnes på Åmot kommune sine hjemmesider:

<https://www.amot.kommune.no/f/i3f346133-bc2c-4767-898c-4146ca4ccbd2/plan-for-pyskososialt-miljo-i-barnehagene.pdf>. Om noen vil ha planen i papirutgave kan de ta kontakt med barnehagen. Planen sier blant annet noe om:

Forebygging handler om at vi faktisk har en plan, et felles ståsted som sier noe om hvordan vi vil ha det og hvordan vi som voksne, både ansatte i barnehagen og dere som foresatte, oppfører oss sammen med barna. Hva slags språk vi bruker, og holdninger vi viser.

Plikten til å følge med sier noe om viktigheten av at man faktisk er til stede der barna er, at man har gode rutiner og kompetanser til å løse ulike situasjoner som oppstår. Det skal også gjennomføres trivselssamtaler med barna.

Aktivitetsplikt – når en situasjon oppstår her og nå stopper man den.

- Ved mistanke om, eller kjennskap til, eller et barn eller foresatte sier at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø eller det blir utsatt for utestenging etc SKAL barnehagen igangsette undersøkelse og lage en skriftlig plan.

- a) hvilke problemer skal tiltakene løse
- b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) når tiltakene skal gjennomføres
- d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) når tiltakene skal evalueres.

- Om man får mistanke om, eller kjennskap til at en ansatt krenker et barn skal styrer straks informeres og samme prosedyre igangsettes.
- Om man får mistanke om, eller kjennskap til at styrer krenker et barn skal barnehageeier straks informeres og samme prosedyre igangsettes.

Samarbeid med foreldrene:

- Foreldre skal ha informasjon om episoder som vi karakteriserer som uakseptabel atferd. Følg plan for hvem som gir informasjon, ordlyd som brukes, når og hvor informasjon gis.
- Innkall foreldrene til en samtale. Ikke snakk over hodet på barnet / barna i garderoben. Ikke be barnet fortelle om negative episoder i barnehagen. Da er vi ikke på parti med barnet. Før en god dialog med foreldrene. Målet med samtalen er å finne en felles strategi i tiden fremover til beste for barnet. Vår rolle er å bidra til på sikt at barna lærer å omgås andre mennesker på en positiv måte. Husk at alle barn i perioder kan ha områder hvor de kan bli bedre.

DET SKAL VÆRE NULLTOLERANSE FOR MOBBING / MOBBEATFERD

FORELDRESAMARBEID

Foreldresamarbeid er todelt. Det er en formell lovbestemt del og en barnehageinitiert del. Det å ha et godt samarbeid med dere foresatte er viktig med tanke barnas trivsel og utvikling i barnehagen.

§ 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg. «For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Er det i forskrift etter § 20 satt maksimalgrense for foreldrebetaling, kan bare foreldrerådet samtykke i foreldrebetaling ut over dette. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.» Sitat lov om barnehager.

Vi er en liten barnehage og for å hindre at man må velge alle foresatte inn i et styre er det enighet om at samarbeidsutvalget er identisk med eierstyret.

Barnehagens samarbeid med barnas hjem. Det gjennomføres en oppstartsamtale for alle nye barn. Alle foresatte blir også tilbudt to foreldresamtaler i løpet av året. For skolestarterne er det egen overgangssamtale hvor representant fra skolen blir invitert.

Videre har barnehagen:

- 1 til 2 dugnader gjennom året
- (Mammanettverk – i variabel grad)
- Foreldrearrangert juletefest og 17. maikafe
- Foreldre og søsken inviteres på påskefrokost
- Foreldregløgg før jul

- Sommerfest

Barnehagen benytter seg av kommunikasjonsplattformen MyKid. Denne har erstattet ebarnehage og vil bli brukt som kommunikasjons- og dokumentasjonsplattform for barnehagen og til foreldre.

Garderobeplassene skal ryddes minst siste torsdag/fredag hver måned. Vått tøy skal tas med hjem for tørking. Husk nok skift. Spør om det er noe du lurere på.

NATUREN SOM ARENA OG RESSURS



I naturen er det god plass til fri utfoldelse. Den gir nærhet til det opprinnelige og naturlige, og den gir rom for mange muligheter til å mestre innenfor barnas egne forutsetninger. Barna finner selv de trærne de kan klatre i, eller den bakken de vil løpe eller ake i. Naturen byr på et mangfold av «barns steder», dette er områder barna trekkes naturlig til. Disse områdene innbyr til utforskning og fantasifull lek. Ute i naturen kan barna hoppe, rulle, ake, smyge, balansere eller krype. Dette er bevegelser som gir spenning, bevegelsesglede og mestringfølelse. Barnas egne forutsetninger utfordres, og det igjen bidrar til utvikling og læring. Mestringsglede bidrar til god selvfølelse og selvtillit.

Vi ønsker å bruke naturen som arena til å øve opp evnen til å finne løsninger og kunne ta vare på seg selv. Barn som må konsentrere seg for å klatre opp i et tre uten å falle ned, lærer seg å vurdere risiko, ta vare på seg selv og finne løsninger. Dette er viktige verktøy som barna tar med seg videre i livet. Naturen er lik for alle, den gjør ikke forskjell når det kommer til vær og vind. Ved å oppholde seg mye ute vil barna få oppleve alle sider ved naturen og de vil møte motstanden den gir. Dette igjen bidrar til at barna får muligheten til å måtte tilpasse seg miljøet rundt dem og at det ikke er miljøet som tilpasser seg dem. Dette er viktige erfaringer barna gjør seg i en tidlig alder, dette igjen bidrar til en økt sosial kompetanse når dem må gjøre dette med mennesker rundt seg.

I Klingen skal barna lære gjennom å bruke kroppen. Gjennom kropp og bevegelse lærer de om seg selv og miljøet rundt seg. Barn uttrykker seg gjennom kropp, bevegelse, blikk, gester og mimikk. Derfor skal vi legge til rette for mye kroppslig lek og fysisk aktivitet i

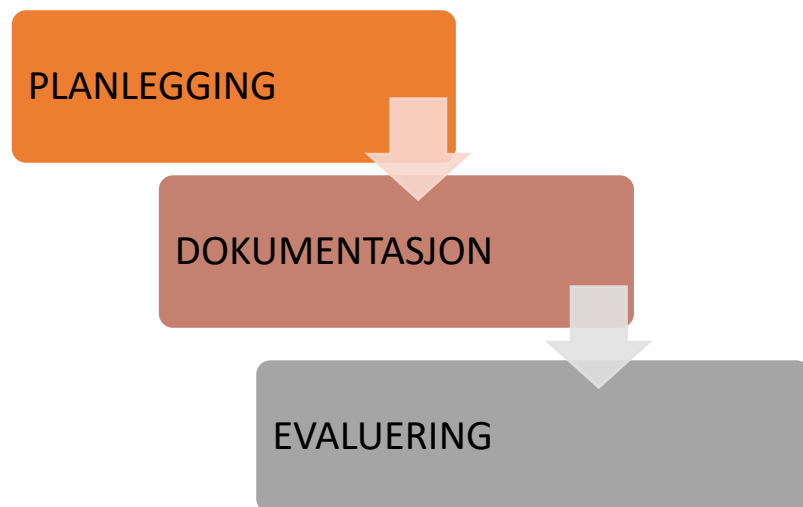
hverdagen. Ved å ta i bruk naturen kan vi gi barn gode motoriske opplevelser og erfaringer uansett hvilke ferdigheter og ressurser de innehar.

NATUREN SOM EN RESSURS

Vi ønsker at barna skal få ulike erfaringer med å bruke naturen gjennom året. Vi høster av det naturen gir, vi lager ripsaft fra ripsbuskene våre, vi plukker poteter, lager mat på bål og mye mer. Vi har også en egen grønnsakshage som vi planter våre egne grønnsaker i. Det er mange fine steder rundt om i nærmiljø som gir oss en unik mulighet til ulike opplevelser. Vi bruker årstidene aktivt med fysiskfostring og bevegelsesglede i grunntanken vår. Mestring og gode opplevelser skal prege hverdagen og bidra til at barna får en forkjærlighet til naturen.

GODE, BEVEGELIGE OG VARME KLÆR, GIR GLADE BARN SOM TRIVES UT I ALL SLAGS VÆR.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG EVALUERING

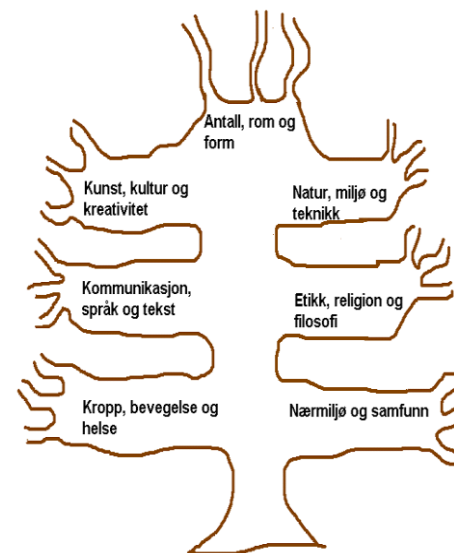


Alle pedagogiske ledere er ansvarlig for, i samarbeid med avdelingens personale, å planlegge aktiviteter på egen gruppe med utgangspunkt i årsplan og rammeplan. Planleggingen skal ta utgangspunkt i barnas trivsel og allsidige utvikling. Planleggignen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Vi bruker treet med alle fagområdene som dokumentasjon på innhold og barnas opplevelser. Likeså fungerer månedplaner og Klingen nytt som sendes ut på Mykid hver måned som informasjon og dokumentasjon. Praksisfortellinger vil kunne fungere både i fht dokumentasjon og refleksjon.

Treet brukes, sammen med tilleggsspørsmål også i fht evaluering.

Alle avdelinger har ½ års-evaluering. I tillegg er rom-modellen et godt verktøy for evaluering og fremdrift spesielt ved avvik.




Rom-modellen

D – gjør, føl - gjennomfør	A -se, føl - beskriv
C- gjør, tenk – planlegg	B -se, tenk - beskriv

BASISKOMPETANSE

For å sikre god ballast i møte med den store verden tenker vi følgende er viktig:

	1 – 3 år	4– 6 år
<p>Sosialkompetanse; en forutsetning for å fungere godt i hverdagen. Å lære positivt samspill og bygge relasjoner med andre er viktig. Voksne som gode rollemodeller.</p> <p>Vi bruker følgende verktøy</p>	<p>Vise følelser mtp kjente personer for barnet. Klare å ta kontakt, bli tatt kontakt med.</p>  <p>Maurtua bruker STEG FOR STEG</p>	<p>Kunne tilnærme seg hverandre på en god måte i leken. Lytte til hva andre sier. Kunne stoppe regelen.</p> <p>Elgtråkket bruker ELVIRAS EMPATIKALENDER</p>
<p>Språklig kompetanse Bruk av kropp, bevegelse og ord som støtte for utvikling av språk er viktig.</p>  <p>Bøker er et must</p>	<p>Være med på en liten samling. Kunne gi språklig uttrykk ved kjente situasjoner. Vise gjenkjenning ved min 3 sanger.</p> <p>Småkryp som gjennomgangstema</p>	<p>Kunne referere til noe som er opplevd i dag. Utføre en flerleddet oppgave. Huske noe fra eventyr. Gjenfortelle fra bøker som blir lest. Ta imot beskjeder og utføre dem. Skrive navnet sitt.</p> <p>Skogens dyr som gjennomgangstema.</p>
<p>Lek</p> 	<p>Parallell lek Små lekegrupper Herme kjente situasjoner</p>	<p>Lekegrupper. Rollelek / kunne gå inn og ut av roller. Beherske noen regelleker.</p>

OVERGANGSSITUASJONER

God oppstart og gode **overganger** innad i **barnehagen** er viktig for barn og foreldres trivsel i hverdagen.

Maurtua	Elgtråkket
<ul style="list-style-type: none"> Besøk på våren for helt nye barn Oppstartsamtale med foresatte ved oppstart På våren har de eldste tilvenning på Elgtråkket Sporadisk samarbeid med Elgtråkket gjennom året slik at barn og ansatte vil være kjente personer. Gode overgangsrutiner innad på avdelingen, slik at barna og de voksne får en smidig overgang til nye situasjoner. 	<ul style="list-style-type: none"> Besøk på våren for helt nye barn Oppstartsamtale Skoleforberedende grupper gjennom året. Skolestartertreff med Ottershagen Gårdsbarnehage 1 gang pr måned fra nyttår. Vi følger Åmot kommunes plan for overgang barnehage – skole. Siste foreldresamtale før skolestart er i samarbeid med skolen.

SAMARBEIDSPARTNERE

Gjennom året har vi ulike samarbeidspartnere, både av formell og uformell karakter. Elgtråkket drar på topptur med Ottershagen gårdsbarnehage en gang pr måned. Målet er å bli kjent i kommunen, kjent med andre barn og oppmuntre til fysisk aktivitet. Vi er på nabobesøk og ser på sauer, kuer og plukker bær hos nærliggende gårder. Etter jul er skolestarterne våre på månedlige besøk på Rena skole. Forøvrig samarbeider vi med helsestasjon, tannhelsetjenesten, BUP, PPT og barneverntjenesten.

DIGITAL PRAKSIS

I Rammeplanen står det: «Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring».



Digital praksis handler om mer enn å gi barna en Ipad. Ved bruk av digitale verktøy skal de voksne være aktive sammen med barna, vi skal bruke de digitale verktøyene barnehagen har som et virkemiddel til læring og undring. Gjennom året skal barna få erfaring med: å bruke easy-scope, dette er et digitalt mikroskop som vi bruker sammen med Ipad eller telefonen. Vi bruker apper til for eksempel å kjenne igjen fuglelyder, planter og insekter. Barna skal få erfaringer med koding og programmering gjennom bruk av bee-bot og Botley – en robot som

TEMA-delen i årsplan er lik for hele barnehagen, men det vil være ulike måter å løse det på og ulike aktiviteter på avdelingene. Av og til vil det være ulik tilnærming på de ulike årstrinn også. Et år eldre og du er klar for andre utfordringer enn i fjor. Slik sikrer vi også at det blir progresjon i fht barns læring og utvikling. Hvordan fagområdene dekkes kommer tilsyne gjennom månedsplanene. Godt uteliv gjennom hele året. Alt som kan gjøres inne kan stort sett gjøres ute.




Årsplan for Klingen Naturbarnehage SA 2022 / 2023




MÅNED	1-3 år MAURTUA	4 -6 år ELGTRÅKKET	FORELDEINFO	MERKEDATOER
AUGUST <ul style="list-style-type: none"> TILVENNING NATUREN SOM EN RESSURS 	Skape gode relasjoner så barnet føler seg trygt. Legge godt grunnlag for å bygge vennskap. Bli kjent i nærområdet. Plukke bær og grønnsaker.	Bygge videre på gode relasjoner. Nyttiggjøre oss bær / grønnsaker vi har plukket.	1. August P- dag 10. August P- dag Diverse oppstartsamtaler	1. P-dag 10. P-dag 26. Ludvig 4 år 26. Topptur til Hemmelfjellet
SEPTEMBER <ul style="list-style-type: none"> BLI KJENT I NÆROMRÅDET BRANNVERNUKE NATUREN SOM EN RESSURS 	Delta på småturer i nærområdet; «hønetur», melkerampa og gapahuken. Kjenne lyden på brannvarsleren. Småkryp – hvem er der ute	Delta på turer i nærområdet. Bli kjent med «plassene» våre og kunne veien til gapahuken og nissegården. Kunne 110 og adressen sin.	19. Dugnad 22. Foreldremøte	6. Alma 2 år 28. Lavrans 4 år 29. Emil 4 år 29. Høsttakkefest 30. Topptur til Hemsjøen
OKTOBER <ul style="list-style-type: none"> NATUREN SOM EN RESSURS 	Jakt..... 	Kjennskap til jakttradisjoner. Hva kan vi jakte på? Hvorfor jakter vi?		13. Storm 4 år 14. Åsta 1 år 19. Freja 2 år 26. Jaktfest for barna 28. Topptur - Bellbekken
NOVEMBER <ul style="list-style-type: none"> VENNSKAP OG INKLUDERING 	Fokus på positivt samspill med andre barn og voksne. Kjennskap til barn i andre land.	 Kjennskap til barn i andre land, og hvordan de lever.	24. Boliviadag 26. P-dag – stengt barnehage	10. Jonathan 2 år 18. Topptur – Glommarunden 24. Vilde 3 år 24. Boliviadag

Årsplan for Klingen Naturbarnehage SA 2022 / 2023

		Og hvordan vi kan gjøre en forskjell.		26. P-dag for ansatte
<p>DESEMBER</p> <ul style="list-style-type: none"> JULETRADISJONER OG FELLESSKAP 	<p>Nissen som tema i desember. Tradisjoner rundt nissen. Ulike nisser. Kjennskap til noen julesanger</p>		<p>22. – 31. JULEFERIE</p> <p>JULETRAFEST????</p>	<p>9. Nissemarsj 13. Lucia/foreldregløgg 14. Barnas julebord 30. Tuva 1 år.</p>
<p>JANUAR</p> <ul style="list-style-type: none"> VINTERAKTIVITETER FUGLEFORING SAMER 	<p>Erfaring med vinteraktiviteter som truger, ski, aking og spark. Kjennskap til 2-3 fugler på fuglebrettet</p>	<p>Delta på skilek. Kjenne igjen fugler på foringsbrettet og navngi disse og delta på fugleforing.</p>		<p>2. Topptur -Klatrevegg på Rena leir 10. Saga 2 år 18. Pysjparty</p>
<p>FEBRUAR</p> <ul style="list-style-type: none"> VINTERAKTIVITETER FUGLEFORING 	<p>Eraring med snøen som byggemateriale.</p> <p>Presentere litteratur prosjektet for de andre</p>	<p>Ettersyn og klargjøring av fuglekassene til våren.</p>		<p>2. Topptur til Skogmuseet 3. Plandag 6. Vi markerer Samefolketsdag 6. Arn 2 år 13. Skidag/Skoletreff 16. Nils 4 år</p>
<p>MARS</p> <ul style="list-style-type: none"> VINTERAKTIVITETER FUGLEFORING 	<p>Kjennskap til</p>	<p>Hvorfor feirer vi påske?</p>		<p>6. Skoletreff 15. Topptur – skidag 24. Skidag 30. og 31. Påskefrokost</p>

Årsplan for Klingen Naturbarnehage SA 2022 / 2023

<ul style="list-style-type: none"> • UKE 11 - VINTERAKTIVITESUK E • PÅSKETRADISJONER 	<p>påsektradisjoner. Kyllingen som tema.</p>			
<p>APRIL</p> <ul style="list-style-type: none"> • NATUREN RUNDT OSS VÅKNER 	<p>Kjennskap til vårtegn Hvilke småkryp ser vi først?</p> 	<p>Vårblomster og andre vårtegn. Er det noe dyreliv i skogen?</p>	<p>7. og 8. Påskefrokost for foreldre og søsken 3.- 10. PÅSKEFERIE</p> 	<p>18. Prins- og prinsessedag 20. Foreldremøte 20. Lone 6 år 28. Topptur – Panserbrua/Løpsjøen 29. Tilje 2 år</p>
<p>MAI</p> <ul style="list-style-type: none"> • DET VÅRES RUNDT OSS • UKE 19 - RYDDE/DUGNADSUKE • NASJONALDAGEN 	<p>Lage småkrypfeller Se på fugleegg/ - unger- Se på lamunger Barnehagens egen dugnad. Flagg som tema.</p>	<p>Loggføre fuglekasser Plukke søppel. Kjennskap til tradisjoner knyttet til nasjonaldagen</p> 	<p>1. OH - STENGT 17. OH - STENGT 18. OH - STENGT 29. OH - STENGT 16. Besteforeldredag</p>	<p>2. Andreas 5 år 8. Skoletreff 16. Besteforeldredag 26. Topptur Revehiet</p>
<p>JUNI</p> <ul style="list-style-type: none"> • SOMMEREN KOMMER 	<p>Så frø.</p>	<p>Så frø og plante.</p>		<p>4. Lykke Aurora 6 år 9. Selma 4 år</p>

<ul style="list-style-type: none"> VANN 	<p>Leke med vann</p> 	<p>Vannforsøk.</p> <p>Overnatting for skolestarterne.</p> <p>Sommertur til Skogmuseet.</p> 	<p>28. P-dag - STENGT</p> <p>?? Sommerfest</p> 	<p>8. Overnatting for skolestartere</p> <p>16. Topptur til Engulfjellet</p> <p>? . Sommertur</p> <p>?? . Sommerfest</p> <p>Følgende har bursdag i juli: (de feirer vi før vi går i ferie)</p> <p>8. Emrik 6 år</p> <p>10. Oskar 3 år</p> <p>16. Tor Åge 3 år</p> <p>20. Emma 2 år</p> <p>30. Plandag</p>
--	--	--	--	--

MÅLTID OG ERNÆRING

Vi følger helsedirektoratets retningslinjer i fht mat og måltider i barnehagen. Vi er også en del av Fiskesprell – et nasjonalt helsekostholdsprogram som har som mål å øke sjømatkonsumet blant barn og unge. Her har vi forpliktet oss til å servere fisk / sjømat minimum 1 gang i måneden og ha det som tilbud som pålegg.

Alle barn har medbrakt frokost som vi spiser mellom kl 0700 – 0900. Til lunsj serveres det brød med variert pålegg; ost, spekepølse, makrell i tomat, leverpostei, fiskepudding, kaviar, av og til prim. Det serveres melk eller vann til alle måltider. 1-2 ganger i uka har vi varmmat. Alt fra havregrøt til suppe, pizza, spaghetti, fiskepinner, fiskegrateng, fiskekaker, helstekt ørret. Til fruktmåltidet serveres det brødskvier, knekkebrød, frukt eller grønnsaker. Av og til kan det være yoghurt. Vi oppfordrer alle til å smake på ny mat, og mat man tror man ikke liker. Som regel går det over all forventning. Alle måltider skal oppleves positivt og sørge for at alle får nødvendig påfyll av energi.

Årsplan for Klingen Naturbarnehage SA 2022 / 2023

Mål for ansatte i periode 2022 - 2023	Mål for barna i periode 2022 - 2023	Mål for foreldre i periode 2022 - 2023
Alle skal hilse når de kommer i barnehagen og hilse når de går hjem.	Alle skal bli møtt med en god hilsen fra ansatte og de andre barna når de kommer. Og derigjennom lære seg å hilse.	Alle hilser når de kommer i barnehagen og når de går hjem/henter.
Lage gode lekegrupper. Være tilstede der det er barn.	Alle barn skal oppleve at de blir likt av andre barn og av de voksne.	Lære navn på andre barn i barnehagen som du ikke omgås daglig.
Vite hvordan vi håndterer konflikter. Vite hvordan vi håndterer mobbeatferd	Lære seg stoppregelen	Lese informasjon som gjelder barna; enten som oppslag, papirdokument eller via eBarnehage.
Tiltak for ansatte	Tiltak for barna	Tiltak for foresatte
Vi hilser både verbalt og ved blick. Bruk gjerne navn. Være gode rollemodeller.	Oppfordres til å hilse på en hyggelig måte, likedan å si ha det / takk for i dag.	Hilse / si ha det på en hyggelig måte. Være gode rollemodeller.
Lære hvorfor det ikke er likegyldig hvilke måter vi møter barna på. Betydningen av relasjonsbygging. Kursing / foredrag / gruppearbeid. Dele i grupper både avdelingsvis og på tvers.	De voksne må passe på at alle blir inkludert i lek / sosialt samspill med andre barn med mindre det er 100 % selvalgt å leke alene. Lek og samvær i ulike grupper	Mammanettverk - Foreldremøte - Dugnad som sosialt tiltak. Betydningen av relasjonsbygging – kurs / foredrag???
Metodevalg ved konfliktløsning - Metodevalg ved mobbeatferd. Kursing / gruppearbeid / foredrag. Språkbruk - sjargong	Bruke; Steg for steg og Elviras empatikalender. Språkbruk – hvordan snakke til hverandre	Lese informasjon som gjelder barna; enten som oppslag, papirdokument eller via eBarnehage. Språkbruk - sjargong